

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 395/2019-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 5. decembra 2019 predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], zastúpeného advokátskou kanceláriou C & T Advokáti s. r. o., Fedinova 3b, Bratislava, v mene ktorej koná advokát Mgr. Ing. Miroslav Compeľ, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 1 a čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 28 Cb 16/2001 z 13. júna 2019 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED], odmieta pre nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Skutkový stav veci a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. októbra 2019 doručená ústavná sťažnosť [REDACTED]

je porušené právo sťažovateľa na konanie pred zákonným sudcom tak, ako toto konanie upravuje čl. 48, ods. 1 Ústavy SR... Príslušnosť súdu aj sudcu ustanoví zákon...

... Podaním z 25.4.2019 sťažovateľ súdu predložil dôkazy uzneseniami Krajského súdu v Bratislave č. k. 7 Cbs 3/2007-345 z 25.5.2016 a Najvyššieho súdu SR č. k. 4Obo/28/2016 z 31.5.2017. Týmito dôkazmi, právoplatnými od 28.7.2017, je preukázané, že citovaná pohľadávka žalobcu ([REDACTED]), vo výške 12.281,75 € zanikla započítaním už dňa 24.6.2004. Takto je preukázané, že odvolací súd sťažovateľovi rozsudkom z 30.4.2014 podľa dôkazu č. 2, právoplatným v znení rozsudku Najvyššieho súdu SR zo dňa 27.1.2016 podľa dôkazu č. 3, uložil povinnosť ešte raz uhradiť tú istú pohľadávku, ktorej započítanie dňa 24.6.2004 sťažovateľ preukázal v konaní Krajského súdu č. k. 7 Cbs 3/2007. Vo veci Krajského súdu v Bratislave č. k. 28 Cb 16/2001 prebieha konanie o dovolaní voči právoplatnému rozsudku č. l. 945 z 30.4.2014, ktorý bol v časti 12.281,75 € potvrdený rozsudkom odvolacieho Najvyššieho súdu SR č. k. 4Obo/38/2014 z 27.1.2016...

... V konaní o dovolaní proti rozsudku odvolacieho súdu Krajský súd v Bratislave uznesením z 29.5.2018 zastavil konanie z dôvodu neuhradeného poplatku. Pretože však v dovolacom konaní o plnenie vo výške 12.281,75 € súd sťažovateľovi vyrubil poplatok vo výške 11.847,- €, sťažovateľ podal voči tomuto uzneseniu dňa 11.6.2018 odvolanie, ktorým poukázal na okolnosť, že nikde na svete neexistuje možnosť, aby súd konanie spoplatnil sumou, ktorá presahuje 96% spornej sumy. Poplatok zo sumy uplatnenej dovolaním sťažovateľ uhradil. Žiaden súd ale dodnes o dovolaní z 11.6.2018 nerozhodol. Preto, s istotou neexistovalo dňa 13.6.2019, v čase vydanie rozsudku zo strany súdu, ani žiadne rozhodnutie o dovolaní vo veci. Konajúci súd preto nemôže tušiť, aké bude rozhodnutie vo veci dovolania proti právoplatnému rozsudku vo veci, o ktorej v ten deň rozhodol a pre ktorú z možností podľa vyššie citovaných zákonných ustanovení sa dovolací súd rozhodne. Vo veci Krajského súdu v Bratislave č. k. 28 Cb 16/2001 tiež prebieha konanie o obnove konania na tom istom súde pod sp. zn. 11C/2/20017. Bodom 45 rozsudku napadnutého rozsudku právoplatné rozhodnutie existuje len preto, že súd nedbal na konanie o obnove konania v tejto veci, keď rozsudok vyniesol skôr, než bolo konanie o obnove konania ukončené aspoň rozhodnutím odvolacieho súdu. Sťažovateľ sa zároveň domnieva,

že súd nemal vyniesť napadnutý rozsudok skôr, než bolo ukončené konanie o obnove právoplatného rozhodnutia Krajského súdu č. k. 28Cb/16/2001-945...

... V odvolacom konaní o povolenie obnovy konania odvolací Najvyšší súd návrh sťažovateľa zamietol uznesením č. k. 8Co 1/2019 z 29.5.2019. Sťažovateľ v zákonom stanovenej lehote na podanie dovolania dovolanie v tejto veci podal. Súd preto nemôže tušiť, aký bude právoplatný rozsudok vo veci obnovy toho konania, v ktorom má v úmysle konať. S ohľadom na vyššie citovaný § 415 CSP súd ani nemôže vedieť, o akom merite v tejto veci vôbec koná. Postupom súdu, ktorý svojím I. výrokom v napadnutom rozsudku zamietol návrh sťažovateľa na prerušenie konania preto došlo k porušeniu práva sťažovateľa na prístup k súdom zakotveného v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd. V konaní Krajského súdu v Bratislave č. k. 28 Cb 16/2001 sťažovateľ od počiatku namietal vecnú príslušnosť súdu (dnes určenú podľa § 12 CSP). Sťažovateľ je toho názoru, že súd bol povinný overiť si, či boli napadnuté rozsudky vynesené vecne nepríslušnými súdmi, alebo nie a najmä, súd bol zaiste povinný k tejto otázke zaujať stanovisko...

... Sťažovateľ má za to, že vec bol v každom prípade povinný prejednať samosudca Okresného súdu Bratislava II a nie senát Krajského súdu v Bratislave, čím došlo k porušeniu práva sťažovateľa v zmysle čl. 48 ods. 1 Ústavy SR a čl. 38, ods. 1 Listiny základných práv a slobôd...»

3. Sťažovateľ žiada, aby ústavný súd takto rozhodol:

„Základné právo sťažovateľa [redacted] na prístup k súdu v zmysle čl. 46, ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj čl. 36, ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, porušené bolo. Základné právo sťažovateľa [redacted] na zákonného sudcu a na konanie pred príslušným súdom v zmysle čl. 48, ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj čl. 38, ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, porušené bolo.

Ústavný súd zrušuje rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 28 Cb 16/2001-1437 z 13.6.2019 a prikazuje Krajskému súdu v Bratislave vec postúpiť Okresnému súdu Bratislava II ako súdu príslušnému.

Ústavný súd priznáva sťažovateľovi [redacted] odškodnenie nemajetkovej ujmy vo výške 30.000,- € (slovom tridsaťtisíc eur), ktoré je Krajský súd

v Bratislave povinný vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Ústavný súd priznáva sťažovateľovi [REDAKOVANÉ] náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 415,51 EUR s DPH, ktoré je Krajský súd v Bratislave povinný sťažovateľovi zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu na účet právneho zástupcu sťažovateľa.“

II.

Relevantná právna úprava

4. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

5. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

6. Ústavný súd podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu na začatie konania ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,

- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

7. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

8. Podľa čl. 48 ods. 1 ústavy nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu ustanoví zákon.

9. Podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne.

10. Podľa čl. 38 ods. 1 listiny nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu aj sudcu ustanoví zákon.

III.

Ústavnoprávne východiská v judikatúre ústavného súdu a samotné posúdenie vecí ústavným súdom

11. Podľa § 40 ods. 1 zákona o ústavnom súde podanie sa ústavnému súdu podáva písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe.

12. Podľa § 40 ods. 2 zákona o ústavnom súde podanie podané v elektronickej podobe bez autorizácie podľa zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o e-Governmente“) je potrebné ústavnému súdu dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa zákona o e-Governmente; ak sa dodatočne nedoručí ústavnému súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Ústavný súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva.

13. Podľa § 42 ods. 1 zákona o ústavnom súde podanie, ktorým sa začína konanie pred ústavným súdom, je návrhom na začatie konania.

14. Podľa § 42 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde návrhom na začatie konania je sťažnosť fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ústavy.

15. Podľa § 43 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 39 musí obsahovať aj dátum narodenia navrhovateľa, ak ide o fyzickú osobu, identifikačné číslo navrhovateľa, ak ide o právnickú osobu, bydlisko alebo sídlo navrhovateľa, označenie subjektu, proti ktorému návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy.

16. Podľa § 43 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania musí byť datovaný a podpísaný navrhovateľom alebo jeho zástupcom.

17. Podľa § 43 ods. 3 zákona o ústavnom súde k návrhu na začatie konania podanému navrhovateľom, ktorý musí byť v celom konaní zastúpený advokátom, musí byť pripojené plnomocenstvo na zastupovanie navrhovateľa advokátom. V plnomocenstve sa musí výslovne uviesť, že navrhovateľ udeľuje zvolenému advokátovi splnomocnenie na zastupovanie pred ústavným súdom.

18. Podľa § 123 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavná sťažnosť musí okrem všeobecných náležitostí návrhu na začatie konania podľa § 43 obsahovať

- a) označenie toho, kto podľa sťažovateľa porušil jeho základné práva a slobody,
- b) označenie právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ktorým podľa sťažovateľa boli porušené jeho základné práva a slobody,
- c) označenie základných práv a slobôd, ktorých porušenie sťažovateľ tvrdí,
- d) konkrétne skutkové a právne dôvody, pre ktoré malo podľa sťažovateľa dôjsť k porušeniu jeho základných práv a slobôd.

19. Ústavný súd po preskúmaní ústavnej sťažnosti konštatuje, že napriek právnomu zastúpeniu sťažovateľa táto nespĺňa náležitosti kvalifikovaného návrhu na začatie konania pred ústavným súdom ustanovené v § 40 ods. 2, § 43 ods. 2 a 3 a § 123 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

20. Závažným nedostatkom ústavnej sťažnosti je absencia podpisu. Ústavná sťažnosť bola totiž ústavnému súdu doručená v elektronickej podobe (elektronickom formulári) bez autorizácie podľa zákona o e-Governmente. Sťažovateľ však svoju ústavnú sťažnosť ústavnému súdu v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizovanú podľa zákona o e-Governmente dodatočne v lehote do desiatich dní a vôbec do jej prerokovania na neverejnom zasadnutí nedoručil, čo by za predpokladu, že by nešlo o návrh na začatie konania (ústavnú sťažnosť), ale iba o podanie, znamenalo, že ústavný súd by na takéto podanie bez ďalšieho neprihliadol. Keďže v zmysle § 40 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva, už tento nedostatok sám osebe je dôvodom na odmietnutie tejto ústavnej sťažnosti pre nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí.

21. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti, resp. v jej prílohovej časti medzi inými síce uvádza aj plnomocenstvo, ktoré malo byť udelené advokátovi na zastupovanie v konaní pred ústavným súdom, v skutočnosti však plnomocenstvo k ústavnej sťažnosti nepripojil.

22. Ďalším podstatným nedostatkom ústavnej sťažnosti je tiež neúplnosť jej petitu, t. j. návrhu, ako má ústavný súd vo veci rozhodnúť, a to do takej miery, ktorá bráni jej meritórnemu preskúmaniu.

23. Sťažovateľ sa v prvej časti petitu ústavnej sťažnosti síce domáha vyslovenia porušenia ním označených základných práv a slobôd podľa ústavy a listiny, avšak bez označenia akéhokoľvek právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ktorým podľa sťažovateľa boli porušené jeho základné práva a slobody. V ďalšej časti petitu ústavnej sťažnosti sa síce domáha zrušenia rozsudku krajského súdu sp. zn. 28 Cb 16/2001 z 13. júna 2019, avšak bez toho, aby výslovne navrhol vysloviť, že akékoľvek základné či iné právo (práva) boli týmto rozsudkom alebo jeho časťou [1. výrokom o zamietnutí

návrhu sťažovateľa (žalovaného) na prerušenie konania alebo 2. výrokom o zamietnutí žaloby, alebo 3. výrokom o náhrade trov konania, pozn.] porušené.

24. Je pravdou, že v odôvodnení ústavnej sťažnosti sťažovateľ poukazuje na porušenie ním označených základných práv podľa ústavy a listiny rozsudkom krajského súdu II, avšak tieto jeho tvrdenia môže ústavný súd považovať iba za súčasť argumentácie, a nie za relevantný návrh, o ktorom môže rozhodnúť. Uvedené platí o to viac, že v rámci odôvodnenia ústavnej sťažnosti sťažovateľ namieta aj nesprávnosť rozsudku krajského súdu sp. zn. 28 Cb 16/2001 z 30. apríla 2014 (rozsudok krajského súdu I) a tiež rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Obo 38/2014 z 27. januára 2016. Z ústavnej sťažnosti, resp. jej petitu teda nie je poznateľné, vo vzťahu ku ktorému právoplatnému rozhodnutiu, opatreniu alebo inému zásahu by mal ústavný súd vysloviť porušenie ním označených základných práv. Napokon postup, pri ktorom by ústavný súd zrušil rozhodnutie všeobecného súdu (rozsudok krajského súdu II) bez predchádzajúceho vyslovenia, že práva sťažovateľa boli týmto rozhodnutím porušené, ústava a ani zákon o ústavnom súde neumožňujú. Zrušenie rozhodnutia je totiž viazané na vyhovenie ústavnej sťažnosti a deklarovanie, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené základné práva alebo slobody, prípadne ľudské práva a slobody sťažovateľa vyplývajúce z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom (čl. 127 ods. 2 ústavy, § 133 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

25. Sťažovateľ sa v petite ústavnej sťažnosti nedomáhal, aby ústavný súd vyslovil, že ním označené základné práva podľa ústavy a listiny boli porušené rozsudkom krajského súdu II, ktorý následne bez ďalšieho žiada v časti petitu zrušiť. Vychádzajúc z uvedeného, možno uzavrieť, že sťažovateľom predložený návrh rozhodnutia vo veci samej (petit) nie je vymedzený presne, jednoznačne a určito, teda takým spôsobom, aby mohol byť východiskom pre rozhodnutie v uvedenej veci. V dôsledku uvedeného nedostatku by ústavný súd takto navrhovaný petit nemohol premietnuť do svojho rozhodnutia.

26. Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný pri výkone advokácie postupovať s odbornou

starostlivosťou, dôsledne využívať všetky právne prostriedky a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Ústavný súd nie je povinný nahradzovať úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady.

27. Ústavný súd teda nie je povinný nedostatky zákonom ustanovených náležitostí vyplývajúce z podania sťažovateľa z úradnej povinnosti odstraňovať. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom. Vzhľadom na to, že ústavný súd na dodatočné doručenie podania v zmysle § 40 ods. 2 poslednej vety zákona o ústavnom súde nevyzýva a nesplnenie ďalších zákonom ustanovených náležitostí sa netýkalo iba formálnych náležitostí, ale aj obsahových náležitostí, ústavný súd nevyzýval na odstránenie nedostatkov tejto ústavnej sťažnosti.

28. Ústavný súd preto aj so zreteľom na kvalifikované právne zastúpenie sťažovateľa ústavnú sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde pre nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí.

29. V dôsledku toho rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa spočívajúcich v priznaní primeraného finančného zadost'učinenia a náhrady trov tohto konania v danej veci úplne stratilo opodstatnenie. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku sa ústavný súd už týmito návrhmi sťažovateľa nezaoberal.

Poučenie: Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. decembra 2019

Jana Laššáková
predsedníčka senátu